

dr n. med. Bolesław Rutkowski

17 października w wieku 97 lat zmarł w Gliwicach dr n. med. Bolesław Rutkowski – jeden z ojców polskiej anestezjologii, nestor śląskiej anestezjologii i pionier medycyny bólu w naszym kraju.

Urodził się 21 sierpnia 1915 roku w Żeleznowodsku na Zakaukaziu. Choć z pochodzenia był Polakiem, do wybuchu II wojny światowej mieszkał w Rumunii. W 1933 roku podjął studia medyczne w Bukareszcie. W czasie wojny ochotniczo wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, gdzie pełnił funkcję adiutanta naczelnego chirurga II Korpusu Polskiego, gen. prof. Bolesława Szareckiego. Pracując w szpitalach polowych przeszedł cały szlak bojowy z korpusem gen. Andersa poprzez bitwę o Monte Cassino, Ankone, Bolonię. Po zakończeniu działań bojowych podjął pracę w brytyjskim szpitalu wojennym w Londynie, gdzie pod okiem brytyjskich specjalistów anestezjologii zgłębiał tajniki nowoczesnej anestezji.

W 1948 roku przyjechał do Polski, przywożąc ze sobą bezcenne doświadczenie w materii anestezji. Osiadł w Gliwicach i podjął pracę w tamtejszym Instytucie Onkologii, z którym związał się na kilkadziesiąt lat. Pomimo prześladowań ze strony aparatu bezpieczeństwa PRL, nigdy nie wstąpił do żadnej partii politycznej. Posiadając unikalną jak na tamte czasy wiedzę rozpoczął szkolenia lekarzy w dziedzinie anestezjologii, którą w naszym kraju zarejestrowano dopiero w 1952 roku. Znalazł się w pierwszej grupie lekarzy, którym nadano stopień specjalisty w tej dziedzinie.

Przez całe swoje zawodowe życie bardzo wiele czasu poświęcał dydaktyce. Ogółem prowadził około 60 lekarzy do I i 20 do II stopnia specjalizacji z anestezjologii. Będąc przez długi czas jedynym specjalistą na terenie Śląska prowadził znieczulenia do trudniejszych zabiegów w wielu śląskich szpitalach – w Bytomiu, Gliwicach, Świętochłowicach, Cieszynie, Zabrze. Pełnił funkcję pierwszego specjalisty wojewódzkiego w województwie katowickim i kieleckim oraz pierwszego przewodniczącego Oddziału Śląskiego Towarzystwa Anestezjologów Polskich. W 1964 roku założył i prowadził pierwszy na terenie Śląska Oddział Anestezjologii funkcjonujący przy I Klinice Chirurgicznej w Zabrze. W 1972 roku zorganizował pierwszą w naszym kraju poradnię leczenia bólu. Przychodnia ta przez wiele lat była ważnym ośrodkiem szkoleniowym w zakresie medycyny bólu dla lekarzy z całej Polski.

Dr Rutkowski był autorem lub współautorem 47 oryginalnych prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie polskich i zagranicznych (w tym tak renomowanych jak *British Journal of Anaesthesia*) dotyczących głównie terapii bólu przewlekłego. Aktywnie działał w wielu towarzystwach naukowych. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Towarzystwa Chirurgów Polskich, Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii (był pierwszym przewodniczącym Sekcji Badania i Leczenia Bólu) oraz Komisji Patofizjologii Bólu Polskiej Akademii Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Badania Bólu. Utrzymywał bliskie kontakty z zagranicznymi ośrodkami i na zaproszenie Europejskiej Grupy Międzynarodowego Stowarzyszenia Badania Bólu kilkakrotnie uczestniczył w sympozjach we Włoszech, Holandii i Finlandii. W 1988 roku Polskie Towarzystwo Anestezjologii i Intensywnej Terapii nadało mu tytuł Członka Honorowego, natomiast w 1998 został pierwszym Członkiem Honorowym Polskiego Towarzystwa Badania Bólu.

Mimo imponującego dorobku i wielkich zasług pozostawał zawsze skromny i niesłuchanie pracowity. Skończyła się pewna epoka – odszedł ostatni z pionierów powojennej polskiej anestezji. Zmarł skromny, zawsze uśmiechnięty, oddany pacjentom, Wielki Lekarz i prawy Człowiek.